

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 149/2021
17.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Златомира Колаковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 38К.бр.123/20 од 09.09.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-689/20 од 05.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 17.02.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Златомира Колаковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 38К.бр.123/20 од 09.09.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-689/20 од 05.11.2020. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву 38К.бр.123/20 од 09.09.2020. године у ставу I изреке окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Оштећени ББ је за поднети имовинскоправни захтев упућен на парнични поступак. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати Основном јавном тужилаштву у Краљеву износ од 47.800,00 динара, а суду износ од 56.955,00 динара, те да на име судског паушала плати суду износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Истом пресудом у ставу II изреке окривљени АА је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за продужено кривично дело злоупотреба поверења из члана 216. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ. У ставу III изреке пресуде према

окривљеном ВВ је на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба за кривично дело злоупотреба поверења у помагању из члана 216. став 2. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ и кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-689/20 од 05.11.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена је пресуда Основног суда у Краљеву 38К.бр.123/20 од 09.09.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Златомир Колаковић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреда одредаба чланова 68. и 451. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да сходно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи пресуде Основног суда у Краљеву 38К.бр.123/20 од 09.09.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-689/20 од 05.11.2020. године тако што ће на основу члана 423. тачка 2) ЗКП у односу на окривљеног АА донети ослобађајућу пресуду или да сходно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине у целини наведене пресуде и предмет врати на поновно суђење, као и да обавести браниоца окривљеног о седници већа.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног АА захтев за заштиту законитости подноси због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП која је општег карактера, при чему формално не означава ни једну повреду закона из члана 485. став 4. ЗКП, али се из образложења захтева закључује да је исти поднет због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Ово имајући у виду да бранилац окривљеног наводи да како окривљени који се као предузетник, према члану 83. Закона о привредним друштвима, дефинише као физичко лице не може бити службено лице које обавља службену радњу, нити је он одговорно лице у правном лицу према члану 112. став 5. КЗ како то погрешно сматра суд, јер агенција за вођење књига „ГГ“ из ... чији је он власник није правно лице, то, по ставу браниоца, окривљени не може бити извршилац кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ за које је правноснажно оглашен кривим. Поред тога, бранилац окривљеног наводи и да како чињенични опис радњи окривљеног дат у изреци правноснажне пресуде не садржи радњу потписивања налога за пренос средстава, већ само радњу стављања печата ЗТР „ДД“ на месту печат и потпис налогодавца, при чему по ставу браниоца налог за пренос средстава не може да буде употребљен ако на налогу није стављен потпис налогодавца који мора да буде оверен и печатом налогодавца, то радње окривљеног не

садрже све елементе бића кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 1. Кривичног законика чини службено лице које у службену исправу, књигу или спис унесе неистините податке или не унесе важан податак или својим потписом, односно службеним печатом овери службену исправу, књигу или спис са неистинитом садржином или које својим потписом, односно службеним печатом омогући прављене службене исправе, књиге или списка са неистинитом садржином. Ставом 3. истог члана прописано је да ће се одговорно лице у предузећу, установи или другом субјекту које учини дело из става 1. и 2. овог члана казнити казном прописаном за то дело.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у ставу I изреке првостепене пресуде и то да је окривљени АА „... као власник и одговорно лице књиговодствене агенције „ГГ“ ..., а након закљученог уговора о вршењу књиговодствених услуга са оштећеним ББ, власником ЗТР „ДД“, који му је том приликом предао печат своје радње, сачинио налог за пренос средстава у који је унео неистините податке, ..., па је на месту печат и потпис налогодавца оверио печатом ЗТР „ДД“, а затим је налог употребио као истинит, тако што га је поднео на реализацију службенику „... банке“ АД ..., који налог је реализован и извршен је пренос новчаних средстава са рачуна ЗТР „ДД“ на рачун његове агенције за вођење књига „ГГ““, а у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ. Имајући у виду напред наведено, то је, по оцени Врховног касационог суда, без утицаја навод браниоца окривљеног да је за постојање предметног кривичног дела неопходно да чињенични опис радњи окривљеног дат у изреци правноснажне пресуде садржи и радњу потписивања од стране окривљеног налога за пренос средстава, а не само радњу стављања печата ЗТР „ДД“ на месту печат и потпис налогодавца.

Поред тога, извршилац кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 1. КЗ, према одредби става 3. истог члана, може бити одговорно лице у предузећу, установи или другом субјекту.

Стоји навод захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да одредба члана 112. став 5. КЗ појмовно одређује одговорно лице у правном лицу, као лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова, а да се предузетником, према одредби члана 83. став 1. Закона о привредним друштвима, сматра пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са Законом о регистрацији.

У ситуацији када је законским описом конкретног кривичног дела као извршилац тог дела, поред одговорног лица у правном лицу, означено и одговорно лице у „другом субјекту“, тада се одговорним лицем сматра и лице које у том другом субјекту има иста овлашћења у обављању послова која има одговорно лице у правном лицу.

У конкретном случају, под појмом „другог субјекта“, у смислу одредбе члана 357. став 3. КЗ, подразумева се и предузетник чији је правни статус субјекта привредног пословања појмовно одређен чланом 112. став 21. КЗ, као и поменути Закон о привредним друштвима који уређује привредно пословање.

Имајући у виду напред наведено и утврђену чињеницу да је решењем Агенције за привредне регистре број БД ... од 13.12.2007. године у регистар привредних субјеката уписан предузетник - Агенција за вођење књига „ГГ“ ..., оснивача АА и делатност коју обавља као субјект привредног пословања ради стицања прихода, то је, и по оцени Врховног касационог суда, правилан закључак да је окривљени АА инкриминисану радњу, на начин и под околностима ближе описаним у изреци пресуде, а коју је предузео као власник књиговодствене агенције „ГГ“ ... у оквиру регистроване делатности агенције, извршио у својству одговорног лица у наведеном привредном субјекту и тиме остварио сва битна законска обележја кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је он побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева наводи да је суд повредио одредбу члана 68. ЗКП, јер није омогућио окривљеном да се изјасни о свим доказима и чињеницама које га терете. Поред тога, бранилац окривљеног наводи и да је другостепени суд повредио одредбу члана 451. став 1. ЗКП, јер није испитао првостепену пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби браниоца окривљеног. Осим тога, бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи и да је изрека првостепене пресуде неразумљива везано за упућивање оштећеног на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева, а што би по налажењу овога суда представљало повреду одредбе члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Такође, бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи и да суд није дао разлоге због чега сматра да је окривљени као власник књиговодствене агенције службено лице, те да није дао разлоге да ли се налог за пренос средстава може реализовати без потписа и без уговора о позајмици који прати налог, као и да су нејасни разлози суда везано за оцену одбране окривљеног, а другостепени суд у својој пресуди није дао јасне и довољне разлоге везано за оцену жалбених навода браниоца окривљеног, а што би по налажењу овога суда представљало повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Бранилац окривљеног у образложењу захтева оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова, изношењем сопственог чињеничног закључка да како током поступка није на несумњив начин утврђено да је окривљени АА сачинио налог за пренос средстава у који су унети

неистинити подаци, обзиром да вештачењем судског вештака графолога није утврђено да је спорни потпис на наведеном налогу од окривљеног, то је суд требало да прихвати одбрану окривљеног и да га ослободи од оптужбе.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 68, члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 451. став 1. ЗКП, те због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Златомира Колаковића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важи, с.р.